

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ  
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР



# САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2024/11/НА-СТА-ТШЗ

ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭХ ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ХАРЬЯА  
ДӨРВӨН ЗУУН АРВАН ТАВ ДУГААР НЭЭЛТТЭЙ, ХААЛТТАЙ  
ХОРИХ АНГИЙН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН  
ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Зуунмод 2024 он



Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: [khishigjargalts@audit.gov.mn](mailto:khishigjargalts@audit.gov.mn)

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: [amarjargalo@audit.gov.mn](mailto:amarjargalo@audit.gov.mn)

Аудитор: Б.Адъяасүрэн

Утас: 70273204 Цахим хаяг: [adiyasurenb@audit.gov.mn](mailto:adiyasurenb@audit.gov.mn)

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг  
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: [www.open.audit.mn](http://www.open.audit.mn)

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ .....	3
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ .....	13
Залруулсан алдаа .....	13
3.2 Албан шаардлага.....	14
3.3 Зөвлөмж .....	14
АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ .....	14

**Товчилсон үгийн жагсаалт**

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УБЕГ	Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар

# 1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ



## ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум  
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn  
Цахим хаяг: www.audit.mn

2024.02.25 № 01/69  
танай \_\_\_\_\_-ны № \_\_\_\_\_-Т

ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭХ  
ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ХАРЬЯА ДӨРВӨН  
ЗУУН АРВАН ТАВ ДУГААР НЭЭЛТТЭЙ,  
ХААЛТТАЙ ХОРИХ АНГИЙН ДАРГА,  
ХУРАНДАА Б.МЭНДСАЙХАН ТАНАА

### Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газрын харьяа дөрвөн зуун арван тав дугаар нээлттэй, хаалттай хорих ангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газрын харьяа дөрвөн зуун арван тав дугаар нээлттэй, хаалттай хорих ангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

### Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

### Асуудлыг онцолсон хэсэг

Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газрын харьяа дөрвөн зуун арван тав дугаар нээлттэй, хаалттай хорих ангийн 60 жилийн ойг угтах ажлын хүрээнд алба хаагчдын ая тухтай байдлыг бүрдүүлэхээр урсгал засвар болон тохижилтын ажил хийгдсэн байна.

### Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Хууль зүй дотоод хэргийн сайдын 2023 оны 03 дугаар сарын 01-ний өдрийн А/95 тушаалын дагуу Төсвийн хяналтын нэгдсэн платформ нэвтрүүлэх арга хэмжээнд

дэмжлэг үзүүлэхээр Дата ланд технологи ХХК руу 4,000.0 мянган төгрөгийг шилжүүлж зардлаар бүртгэсэн байна.

### **Бусад асуудлын хэсэг**

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ. Тус санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй болно

### **Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага**

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

### **Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,  
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР



Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

## 2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

### 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	195,214,614.1	306,477,777.5
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	9,937,201.8	43,456,121.9
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	9,937,201.8	43,456,121.9
3121	Төгрөг	9,937,201.8	43,456,121.9
31211	Төрийн сангийн харилцах	9,937,201.8	43,456,121.9
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	185,277,412.3	263,021,655.6
351	Түүхий эд материал	43,199,417.0	45,011,558.0
35110	Тусгай зориулалттай материал	42,953,319.0	45,011,558.0
35130	Эм боох материал	246,098.0	0.0
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	8,500,926.3	13,511,403.4
354	Хангамжийн материал	75,187,069.0	108,018,694.2
35410	Бичиг хэргийн материал	1,584,200.0	1,617,200.0
35420	Аж ахуйн материал	59,649,196.0	80,367,396.0
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,101,534.0	0.0
35450	Барилгын засварын материал	6,409,000.0	6,365,000.0
35460	Хүнсний материал	6,443,139.0	19,669,098.2
35600	Мал амьтад	58,390,000.0	96,480,000.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,110,728,051.2	2,998,164,732.5
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,110,728,051.2	2,998,164,732.5
392	Биет хөрөнгө	2,634,338,051.2	2,521,774,732.5
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,037,468,972.0	3,037,468,972.0
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-595,205,313.5	-687,100,824.4
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	215,737,826.0	230,737,826.0
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-204,737,825.8	-210,702,111.5
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	459,607,083.9	460,393,583.9
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-314,302,307.1	-347,168,364.7
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	28,647,251.0	32,869,299.0
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-18,534,979.3	-20,380,991.8
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	25,657,344.0	25,657,344.0
393	Биет бус хөрөнгө	476,390,000.0	476,390,000.0
39301	Программ хангамж	4,437,692.3	4,437,692.3
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,437,692.3	-4,437,692.3
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	476,390,000.0	476,390,000.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,305,942,665.2	3,304,642,510.0
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	12,537,201.8	42,856,121.9
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	12,537,201.8	42,856,121.9
413	Өглөг	12,537,201.8	42,856,121.9
4136	Бусад өглөг	12,537,201.8	42,856,121.9
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	2,600,000.0	0.0

41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	9,937,201.8	42,856,121.9
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,293,405,463.4	3,261,786,388.1
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,293,405,463.4	3,261,786,388.1
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	761,871,668.7	761,871,668.7
51101	Өмч: - төрийн	761,871,668.7	761,871,668.7
512	Хуримтлагдсан үр дүн	267,644,468.1	236,025,392.8
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	353,491,555.4	267,644,468.1
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-85,847,087.3	-31,619,075.3
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,263,889,326.6	2,263,889,326.6
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,305,942,665.2	3,304,642,510.0

## 2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,105,867,023.2	5,952,202,315.2
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	324,050,823.2	2,217,554,015.2
120	Нийтлэг татварын бус орлого	324,050,823.2	2,217,554,015.2
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	206,216,043.6	1,246,271,278.6
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	42,760,060.0	201,058,542.0
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	45,621,204.0	73,930,000.0
120009	Бусад орлого	0.0	600,000.0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	43,453,219.0	4,222,048.0
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	74,381,560.6	966,460,688.6
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,781,816,200.0	3,734,648,300.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,781,816,200.0	3,699,648,300.0
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,781,816,200.0	3,699,648,300.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.0	35,000,000.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.0	35,000,000.0
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,073,879,330.9	4,142,724,033.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,073,879,330.9	4,142,724,033.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,038,489,114.7	2,822,965,092.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,193,782,141.8	1,817,663,399.3
210101	Үндсэн цалин	760,664,619.1	1,119,446,553.3
210102	Нэмэгдэл	397,683,317.9	606,680,433.1

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	12,764,142.4	23,546,800.0
210104	Урамшуулал	22,670,062.4	67,989,612.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,304,546.1	38,741,185.2
210201	Тэтгэврийн даатгал	0.0	91,514.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	0.0	10,766.4
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	0.0	8,613.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	0.0	2,153.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,304,546.1	38,628,138.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	204,478,967.5	272,134,945.8
210301	Гэрэл, цахилгаан	146,189,280.0	214,443,945.8
210302	Түлш, халаалт	49,930,687.5	50,691,000.0
210303	Цэвэр, бохир ус	8,359,000.0	7,000,000.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	43,356,158.0	71,847,804.0
210401	Бичиг хэрэг	2,920,516.0	3,653,000.0
210402	Тээвэр, шатахуун	31,114,966.0	46,558,834.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,963,676.0	998,970.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0.0	92,000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	732,000.0	1,000,000.0
210408	Бараа материал акталсны зардал	6,625,000.0	19,545,000.0
2105	Нормативт зардал	340,669,498.6	415,764,391.3
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	10,079,854.0	8,084,934.0
210502	Хоол, хүнс	292,975,073.4	372,352,058.8
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	37,614,571.3	35,327,398.5
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	55,343,886.0	30,457,500.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,263,882.0	3,213,500.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	129,200.0	0.0
210604	Урсгал засвар	53,950,804.0	27,244,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	16,854,374.0	12,501,200.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,683,674.0	5,866,600.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	847,100.0	847,100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	521,200.0	298,300.0

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	147,900.0	0.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	488,700.0	4,489,200.0
210807	Газрын төлбөр	1,165,800.0	1,000,000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	159,699,542.8	163,854,666.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,188,106.6	30,592,500.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	690,600.0	690,300.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	149,820,836.2	132,571,866.6
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,390,216.2	1,319,758,941.7
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	10,001,280.0	1,202,324,049.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0.0	1,200,399,049.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,001,280.0	1,925,000.0
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5,388,936.2	4,118,850.7
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,388,936.2	4,118,850.7
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	20,000,000.0	113,316,042.0
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,000,000.0	113,316,042.0
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	31,987,692.3	1,809,478,281.3
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	31,987,692.3	1,809,478,281.3

### 2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл /төгрөгөөр/
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,946,115,030.9	4,251,643,511.4
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	169,687,767.1	495,365,907.9
120	Нийтлэг татварын бус орлого	169,687,767.1	495,365,907.9
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	169,687,767.1	494,765,907.9
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	169,687,767.1	494,765,907.9
120009	Бусад орлого	0.0	600,000.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,776,427,263.8	3,756,277,603.5
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,776,427,263.8	3,731,277,603.5
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,776,427,263.8	3,731,277,603.5
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.0	25,000,000.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.0	25,000,000.0

2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,960,320,536.0	4,218,124,591.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,960,320,536.0	4,218,124,591.4
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,930,319,256.0	2,901,736,346.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,193,782,141.8	1,817,663,399.3
210101	Үндсэн цалин	760,664,619.1	1,119,446,553.3
210102	Нэмэгдэл	397,683,317.9	606,680,433.1
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	12,764,142.4	23,546,800.0
210104	Урамшуулал	22,670,062.4	67,989,612.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,304,546.1	38,741,185.2
210201	Тэтгэврийн даатгал	0.0	91,514.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	0.0	10,766.4
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	0.0	8,613.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	0.0	2,153.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,304,546.1	38,628,138.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	201,754,880.0	272,134,945.8
210301	Гэрэл, цахилгаан	146,189,280.0	214,443,945.8
210302	Түлш, халаалт	47,206,600.0	50,691,000.0
210303	Цэвэр, бохир ус	8,359,000.0	7,000,000.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	40,733,492.0	50,648,270.0
210401	Бичиг хэрэг	2,920,816.0	3,100,000.0
210402	Тээвэр, шатахуун	35,117,000.0	45,457,300.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,963,676.0	998,970.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0.0	92,000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	732,000.0	1,000,000.0
2105	Нормативт зардал	264,145,510.0	359,746,900.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	9,509,900.0	7,000,000.0
210502	Хоол, хүнс	254,635,610.0	352,746,900.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	53,531,000.0	31,729,200.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	19,453,000.0	4,000,000.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	129,200.0	529,200.0
210604	Урсгал засвар	33,948,800.0	27,200,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	150,653,586.1	298,289,645.9

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	147,482,886.1	291,655,045.9
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	847,100.0	847,100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	521,200.0	298,300.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	147,900.0	0.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	488,700.0	4,489,200.0
210807	Газрын төлбөр	1,165,800.0	1,000,000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,414,100.0	32,782,800.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	723,800.0	32,092,500.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	690,300.0	690,300.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	30,001,280.0	1,316,388,245.2
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	20,000,000.0	113,316,042.0
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	20,000,000.0	113,316,042.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	10,001,280.0	1,202,324,049.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.0	456,720,800.0
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.0	743,678,249.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,001,280.0	1,925,000.0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.0	748,154.2
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.0	748,154.2
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	-14,205,505.0	33,518,920.1
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-14,205,505.0	33,518,920.1
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	24,142,706.9	9,937,201.8
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	9,937,201.8	43,456,121.9

#### 2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	761,871,668.7	2,263,889,326.6	353,491,555.4	3,379,252,550.7
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	761,871,668.7	2,263,889,326.6	353,491,555.4	3,379,252,550.7
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	0.00

C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(85,847,087.3)	(85,847,087.3)
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	761,871,668.7	2,263,889,326.6	267,644,468.1	3,293,405,463.4
D01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	761,871,668.7	2,263,889,326.6	181,797,380.8	3,207,558,376.1
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	761,871,668.7	2,263,889,326.6	267,644,468.1	3,293,405,463.4
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(31,619,075.3)	(31,619,075.3)
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	761,871,668.7	2,263,889,326.6	236,025,392.8	3,261,786,388.1

## 2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,762,390,800.00	4,217,376,437.17
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,762,390,800.00	4,217,376,437.17
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,558,521,500.00	2,901,736,346.17
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,817,663,400.00	1,817,663,399.29
210101	Үндсэн цалин	1,126,227,700.00	1,119,446,553.31
210102	Нэмэгдэл	577,276,900.00	606,680,433.11
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	36,084,200.00	23,546,800.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	40,483,900.00	38,741,185.20
210201	Тэтгэврийн даатгал	0.00	91,514.40
210202	Тэтгэмжийн даатгал	0.00	10,766.40
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	0.00	8,613.12
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	0.00	2,153.28
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	40,483,900.00	38,628,138.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	272,883,100.00	272,134,945.82
210301	Гэрэл, цахилгаан	215,192,100.00	214,443,945.82
210302	Түлш, халаалт	50,691,000.00	50,691,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	50,649,300.00	50,648,270.00
210401	Бичиг хэрэг	3,100,000.00	3,100,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	45,457,300.00	45,457,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	92,000.00	92,000.00

2105	Нормативт зардал	334,746,900.00	359,746,900.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	7,000,000.00	7,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	21,729,200.00	31,729,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	529,200.00	529,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,582,900.00	298,289,645.86
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,866,600.00	291,655,045.86
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	298,300.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	80,000.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,489,200.00	4,489,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,782,800.00	32,782,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,092,500.00	32,092,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,203,869,300.00	1,315,640,091.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.00	113,316,042.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	456,720,800.00	456,720,800.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	744,468,500.00	743,678,249.00
0	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,762,390,800.0	4,232,784,904.0
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	3,699,648,300.0	3,738,018,997.0

## 2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	60,000,000.00	60,000,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	60,000,000.00	60,000,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	60,000,000.00	60,000,000.00
2105	Нормативт зардал	25,000,000.00	25,000,000.00
210502	Хоол, хүнс	25,000,000.00	25,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,000,000.00	10,000,000.00
210604	Урсгал засвар	10,000,000.00	10,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,000,000.00	25,000,000.00

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,000,000.00	25,000,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	25,000,000.00	25,000,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	25,000,000.00	25,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	25,000,000.00	25,000,000.00

### 3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

#### Залруулсан алдаа

Аудитаар нийт 35,690.0 мянган төгрөгийн алдаа<sup>1</sup> илэрснээс аудитын явцад 35,690.0 мянган төгрөгийн алдааг залрууллаа. Үүнд:

1. Байгууллагаас гаргасан төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах тухай 35,550.0 мянган төгрөгийн 8 шийдвэрийг шилэн дансанд оруулж мэдээлээгүй. Энэ шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "Бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ" гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн "тохиолдсон байх", "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

2. Хулдаасан хэвлэл 100.0 мянган төгрөг, машины дугаар 40.0 мянган төгрөг нийт 140.0 мянган төгрөгийн бараа материалын шинжтэй хөрөнгийг орлогод авахгүйгээр шууд зардлаар хаасан. Энэ нь нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 5.1.3-д жинхэнэ хэрэгжилтийн зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө" гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн "тохиолдсон байх", "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

3. Үр дүнгийн тайланд орлого болон үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийг Э-тайлантай зөрүүтэй тайлагнасан байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 5.1.3-д жинхэнэ хэрэгжилтийн зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө" гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн "тохиолдсон байх", "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

<sup>1</sup> Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

### 3.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт байхгүй.

### 3.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага байхгүй.

### 3.3 Зөвлөмж

#### 1. Тайлагналтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Мөнгөн гүйлгээний журналаар 8 албан хаагчийн тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн тэтгэмж, 36 албан хаагчийн хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмжийн гүйлгээг тооцооны дансаар дамжуулалгүйгээр зардлаар хаасан. Энэ нь нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 5.1.3-д жинхэнэ хэрэгжилтийн зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө” гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн “тохиолдсон байх”, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн тэтгэмж болон хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмжийн гүйлгээг гүйлгээг тооцооны дансаар дамжуулж хэвших зөвлөмж өгөв.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг 2024 оны 6 дугаар сарын 14-ний өдрийн дотор Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

## АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

### Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/				Зөвлөмж	
							Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
Тайлагналтай холбоотой алдаа	2	140.0			2	140.0	2	140.0				
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой	1	35,550.0	1	35,550.0			1	35,550.0				
<b>Дүн</b>	<b>3</b>	<b>35,690.0</b>	<b>1</b>	<b>35,550.0</b>	<b>2</b>	<b>140.0</b>	<b>3</b>	<b>35,690.0</b>				

**Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл**

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Нэг удаагийн тэтгэмжийн гүйлгээг тооцооны дансаар дамжуулалгүйгээр зардлаар хаасан.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Дүн	1	-	-	-			1	-	-	-	-	-	-

Монгол улс, Төв аймаг, Зуунмод сум  
6 дугаар баг, Төрийн захиргааны 2 байр  
Утас: +976 70272582, +976 70273204  
И –мэйл: [tuv@audit.gov.mn](mailto:tuv@audit.gov.mn), Вебсайт: [www.audit.mn](http://www.audit.mn)